

Een nieuw schooljaar...

Een nieuw schooljaar begint niet op de eerste dag na de zomervakantie. Vaak gaat er bij leerkracht een heel proces vooraf. En eigenlijk start het project al wanneer de formatie definitief is. Het is nu zeker welk klas je volgend jaar krijgt. Elke leerkracht heeft wel goede voornemen voor een nieuw schooljaar. Misschien wil je iets aanpakken of wil je meer inzetten op ...?

In dit overzicht probeer ik je inspireren met (nieuwe?) materialen die handig zijn bij de voorbereiding van een nieuw schooljaar.

Klassenthema

Dit is toch vaak één van de dingen waar aandacht is: met welke afbeeldingen ga ik volgend jaar alles in de klas duidelijk maken? Misschien gebruik je nog een keer de materialen van vorig jaar of krijg je juist een ander leeftijdsniveau zodat er echt iets anders in de plaats moet komen. Een aantal hele leuke thema's:

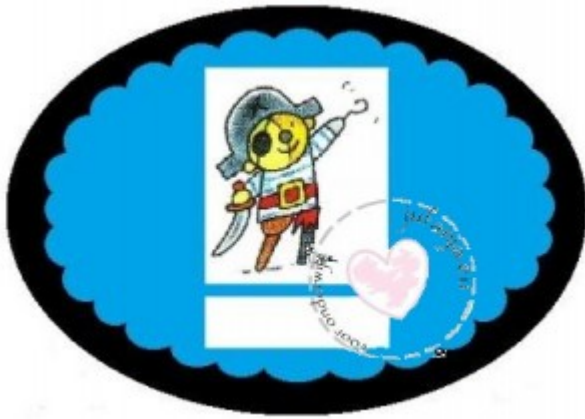
Danbo - [juf Inger/ Meester Tim](#)

Leendert Jan Vis - [Klasvanjuf linda.nl](#)

[Badeendjes](#)

Pompom (bij Schatkist)

Geen dagritmekaarten, maar alle overige materialen voor in de klas)

Zoem (bij Veilig Leren Lezen)

Verjaardagen

Bedenk vooraf op welke manier je de verjaardagen zou willen vieren. Dit kan op heel veel manieren: je zou kunnen kiezen voor een verjaardagtaart. Deze kun je zelf maken! Lees hier meer: [Feesttaart \(1\)](#) en [Hoe maak je zelf een feesttaart? \(2\)](#)

Je kunt ook een taart van vilt maken.

Bedenk ook op welke manier je de verjaardagen wilt vormgeven.

Groepjes

Wanneer je in groepjes werkt, kan het soms handig zijn om elk groepje een 'naam' te geven. Een aantal voorbeelden:

- verschillende vormen: vierkant, cirkel, driehoek, ruit, ovaal
- de verschillende kleuren
- verschillende personages aan de hand van klassenthema.

Je kunt de 'groepsnamen' ophangen boven de groepstafel maar vanwege bijv. een alarm is dit niet altijd mogelijk. Je kunt dit ook aangeven door bijv. gebruik te maken van bloemenvaasjes. Lees hier meer over een low-budget klasinrichting.

Visuele (leer)materialen

Per groep is het nogal verschillende aan welke leermaterialen visueel zichtbaar gemaakt moeten worden. Een aantal materialen die vaak visueel aangeboden worden:

Posters

Er zijn verschillende posters die educatief zijn, maar soms ook kinderen visueel kunnen helpen. Denk maar aan de volgende:

'Welkom bij de kleuters' - Meester Tim

Hoe los ik een probleem op?

Op deze poster staan meerdere visuele oplossingen zodat je problemen kunt oplossen.

Telposter - [juf Sanne & Meester Tim](#)

Heb ik aan alles gedacht?

Bij het organiseren van een nieuwe leeromgeving kan het er soms chaotisch aan toe gaan? Ben ik nu niets vergeten? Dit is iets dat je je kunt afvragen, maar met een checklist kun je gewoon niets vergeten! Ik heb een [checklist voor een kleuterklas](#) en [groep 3](#) voor je gemaakt. Juf Nazia schreef er één voor [midden- en bovenbouwgroepen](#).

Organisatie van klaarwerk

Elke leerkracht loopt er wel tegenaan: op welke manier kan ik mijn klaarwerk nog beter organiseren? Of juist: hoe kan ik het zo aanpakken dat het bij mijn doelen past?

Doel van klaarwerk

Het is goed om je af te vragen welk doel je hebt bij het klaarwerk. Is je doel om een leerling bezig te houden? Is je doel dat een leerling zich lekker kan ontspannen? Is je doel dat leerlingen zich op speelse manier leerstof kan herhalen? Afhankelijk van je doel zul je een keuze maken voor bepaalde materialen of de manier van organiseren.

Welke materiaal?

Afhankelijk bij het gekozen doel zul je een keuze maken voor bepaald materiaal. In mijn opzicht vind ik het heel belangrijk dat ik mijn leertijd effectief gebruik.

Mijn keuze gaat dan ook uit naar het herhalen of inoefenen van leerstof. Ik ben geen voorstander van werkbladen en mijn keuze gaat hier dan ook niet naar uit. Mijn mening is dat leerlingen op een speelse manier aan de slag moeten gaan met de leerstof. Het moet namelijk ook motiverend zijn om aan de slag te gaan met het klaarwerk.

Wanneer jouw doel voor jezelf duidelijk is ga je op zoek naar materiaal. In mijn geval dus naar speelse leeractiviteiten. Als voorbeeld laat ik enkele materialen die ik in groep 3 heb gebruikt zien:

Malle getallen (het oefenen van optellen en aftrekken tot 20)

Warrige woorden (hakken/plakken, woordjes lezen)

Pico Piccolo (voor alle groepen geschikt)

Andere materialen die ik voor groep 3 had: [race leesbladen](#), woordenschatmemory, verliefde harten flitsen, flitskaartjes sommen, [rekenkleurplaten](#).

Een aantal voorbeelden van spellen die geleverd kunnen worden met verschillende onderwerpen. Denk aan: werkwoordspelling, delen, vermeningvuldigen etc. Maar je hoeft niet direct met je portomonee op pad, want vaak is er ook bij de methode materiaal aanwezig wat je goed kunt inzetten. Of kijk eens rond bij de [leermiddelendatabse](#). Hier heb ik zelf ook veel materiaal gevonden voor zowel groep 3 als groep 7. Het is even wat zoekwerk en het kost wel tijd om alle materialen eens goed te beoordelen of ze geschikt zijn, maar je kunt er uiteindelijk een lange tijd mee aan het werk.

Waarop beoordeel je het leermateriaal?

Het beoordelen is wel het belangrijkste, want het moet aansluiten bij de manier waarop jij de leerstof hebt aangeboden. Ook moet het materiaal zijn waarvan de instructie al aan bod is geweest. Nieuwe materialen zijn niet erg om te gebruiken, maar het moet wel zo zijn dat je eenmaal even een instructie hoeft te geven over hoe het materiaal werkt en dat de leerlingen er daarna zelfstandig mee aan de slag kunnen. Want zelfstandigheid, dat is ook iets waar je goed op moet letten. Leerlingen moeten met het materiaal zelfstandig aan de slag. Bekijk dus of alle materialen op school aanwezig zijn of bestelbaar zijn en of leerlingen zelf het materiaal kunnen hanteren.

Op welke manier ga ik het klaarwerk aanbieden?

Je kunt op verschillende manieren het klaarwerk aanbieden. Ik zal er een aantal op een rij zetten. Welke keuze je maakt hangt van jouw visie op het onderwijs af.

- Je maakt een afkruislijst met alle materialen. Elke leerling mag zelf de volgorde bepalen maar moet alle materialen een keer gebruikt hebben voordat hij/zij nogmaals een materiaal mag gebruiken.
- Je plaatst een kast met laatjes. Eventueel kun je elke la een naam geven van het vak (bovenbouw) waar materialen per vak liggen. De leerling kruist af wat hij gedaan heeft. Leerkracht spreekt leerling aan wanneer hij/zij veel van hetzelfde steeds doet.
- Je laat de leerling kiezen uit de materialen. Deze gaat actief mee aan het werk. Jij of de leerling registreert of noteert niets.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Lees taaf										
Lees										
Leesboek										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										
Leesboekje										

Voorbeeld van aftekenlijst klaarwerk

Gaat een leerling altijd direct aan de slag met klaarwerk?

Wanneer een leerling vaak snel klaar is met zijn werk, omdat de leerstof voor hem gemakkelijk is, is het niet verstandig om direct met klaarwerk te starten. Klaarwerk is niet gemaakt voor ca. 30 minuten. Uit deze situatie blijkt dat een leerling wat verdieping nodig heeft. Je geeft hem een extra taak en deze moet verplicht af. Wanneer dit af is, kan een leerling ook met het klaarwerk aan de slag. Zorg er wel voor dat de opdrachten zo ingericht zijn, dat de leerling ook even kan genieten van het klaarwerk.

Hoe zorg ik ervoor dat het materiaal op niveau van de leerling is?

Je kunt inderdaad met figuurtjes (zon, maan, ster) aangeven voor welke leerlingen dit materiaal geschikt is. Je moet wel voor jezelf afvragen of het klaarwerk op niveau is. Leerlingen 'weten' wat voor leerling ze zijn op welke manier je dit ook aangeeft. Een plusniveau zal een gemiddelde leerling snel als moeilijk beschouwen. Welke leerling durft de uitdaging dan nog aan? Terwijl een leerling bij de keuze van een activiteit een inschatting zal maken of deze opdracht zal lukken. Hij/zij gaat het materiaal eerst eens bekijken voordat hij de keuze al maakt dat dit niet geschikt is. Toch is het wel van belang om in je klaarwerk niet alleen herhalings- en inoefenactiviteiten te plaatsen, maar ook wat meer uitdagendere opdrachten.

*Wat zou jij graag nog meer willen weten over de organisatie van het klaarwerk?
Laat dit in een reactie achter.*

Lees meer:

- [Help! het eind van het schooljaar komt in zicht!](#)
- [Je kunt je schooljaar als juf/meester niet starten zonder...](#)
- [Afsprakenposters](#)
- [Low-budget een klas inrichten](#)
- [Checklist: inrichten van een kleuterklas](#)
- [Checklist: inrichten van een groep 3](#)
- [Organisatie van klaarwerk](#)
- [Feesttaart én Hoe maak je zelf een feesttaart?](#)
- [Getallenlijn voor groep 3](#)
- [8 tips voor een low-budget kerstversiering](#)
- [8 tips voor een low-budget sinterklaasversiering](#)

Checklist start van schooljaar: groep 3

Vorig jaar zou ik voor het eerst voor groep 3 komen te staan.

Groep 3... poeh... ik zag opeens heel wat verantwoordelijkheden (die je overigens ook bij de andere groepen hebt) Groep 3 is toch een groep op zich. De leerlingen komen binnen als kleuters en na een paar weken zijn het echte groeppers drie.

In het jaar dat ik groep 3 heb mogen lesgeven heb ik ontzettend veel geleerd. Maar wat is het fijn als je direct een goede start kunt maken in je klas. Om een goede organisatorische start te kunnen maken heb ik een checklist ontworpen, zodat je niets kunt vergeten.

Daarom [deze checklist](#), zodat je je bij de start van het schooljaar je vooral kunt richten op de kids!

Heb jij, (bijv. als ervaren leerkracht van groep 3) nog wat toe te voegen? Dat kan door dit onder dit bericht in een reactie te plaatsen.

Lees meer:

- [Help! het eind van het schooljaar komt in zicht!](#)
- [Je kunt je schooljaar als juf/meester niet starten zonder...](#)
- [Afsprakenposters](#)
- [Low-budget een klas inrichten](#)
- [Checklist: inrichten van een kleuterklas](#)
- [Checklist: inrichten van een groep 3](#)
- [Organisatie van klaarwerk](#)
- [Feesttaart én Hoe maak je zelf een feesttaart?](#)
- [Getallenlijn voor groep 3](#)
- [8 tips voor een low-budget kerstversiering](#)
- [8 tips voor een low-budget sinterklaasversiering](#)

Inloop in de kleuterklas

Inloop in de kleuterklas; over het hoe/waarom, organisatie en materialen.

Dit jaar zijn wij gestart met de inloop in de kleuterklas.
Graag vertel ik je daar wat meer over en over mijn visie hierop.

Waarom een inloop?

Tijdens het werk op verschillende scholen merkte ik dat er 's ochtend teveel onrust was naar mijn zin. Vaak stond er een bak vol met boeken voor de kids klaar. Maar als kinderen vroeg werden gebracht moesten ze soms wel 10 a 15 minuten een boekje lezen in kring op de stoel. Er ontstond zo wat vaker wat onrust want het was wel heel lang concentreren op een boekje. Ook moesten ze daarna nog een hele dagopening bijwonen en dan ook nog rustig zitten op een stoel. Wat vroegen we wel niet van onze kids?

Maar wat dan?

Wij hebben er gezamenlijk dit jaar voor gekozen om deze tijd ook echt te gebruiken als leertijd. We hebben er daarom gekozen om een inloop te starten.

Hoe ziet een inloop eruit?

De inloop kan per leerkracht/klas verschillen.

Bij ons gaan de deuren van de school om 8.20 uur open. Vaak staan er al een groot aantal ouders en kinderen te wachten totdat de deuren opengaan. De leerkracht staat bij de deur van de klas om iedereen te verwelkomen en om even met ouders te praten. We stimuleren dat de leerlingen zelf de jas en tas ophangen en het eten & drinken inleveren in de daarvoor bestemde bakken. Wanneer dat allemaal gedaan is, mogen de kinderen in de gang afscheid nemen van de ouders. Kind loopt rustig de klas in en daar staat op tafel het materiaal waar hij/zij die dag aan de slag gaat. Ondertussen spreekt leerkracht nog even met ouders of kunnen ouders nog even noteren waarvan er sprake is deze dag: overblijven, oppas of ?

Leerrendement behalen

Wij hebben er bewust voor gekozen dat elke leerling elke week 1x materiaal krijgt voor een bepaald vakgebied. We hebben gekozen voor de volgende vakgebieden:

- beginnende geletterdheid/ taal
- beginnende gecijferdheid/ rekenen
- motoriek
- prentenboeken

Welke materialen gebruik je dan?

Het is de bedoeling dat de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. Spellen die de kinderen (nog) niet kennen, moet je vooraf dus eerst aanbieden in de kring.

Loco, Pico Piccolo, knijpkaarten en kralenplanken zijn enkele voorbeelden die hiervoor heel geschikt zijn.

Voor groep 1 werk je hier minder mee maar is er meer aandacht door gebruik te maken van bijv. klei, motoriekspellen en bijv. memory

Voor- en nadelen

Eerder liet ik al wat doorschemeren over de voordelen. In het kort:

- Je gebruikt je leertijd effectief
- Je kunt aangeboden leerstof nogmaals herhalen
- Er heerst een rust in de klas
- Leerlingen kunnen zelfstandig aan de slag
- Binnen de activiteiten is er ook differentiatie aan te bieden.

Toch zijn er ook wat nadelen waar ik nu tegenaan loop. Ze zijn waarschijnlijk wel op te lossen, maar hier moet ik nog verder over brainstormen:

- de inloop is nu nog een los stukje. Door heel goed planmatig te werken kun je het binnen je groepsplan inzetten.
- Bij de start van het seizoen dachten we veel materiaal te hebben, maar je hebt wel 4 activiteiten in een week. Je wilt ook elke week wat anders voor de kids klaar hebben staan. Ik maak nu gebruik van veel zelfgemaakt materiaal.
- de leerlingen die (te) laat binnenkomen hebben maar weinig tijd en komen niet echt tot leren. Dit heb ik al aangepast door de inloop wat langer te laten duren wanneer dit mogelijk is.
- Mijn grootste vraag nu is: wat doe ik met de gegevens? Na het afronden van de gesprekken met ouders ga ik elk groepje langs om te kijken hoe het gaat. Je kunt hier veel informatie opdoen en leerlingen sturen. Maar wat doe ik met deze informatie? De komende tijd wil ik graag me gaan oriënteren op de manier van gegevens noteren/bijhouden.

Mijn vraag aan jou is: Werken jullie met een inloop in de kleuterklas? En wat zijn jouw ervaringen? Waar loop jij tegen aan?

Lees meer:

- [Woordenschat stimuleren: Hoe doe je dat en wat bied je aan?](#)
- [Spelenderwijs leren in de rekenhoek](#)
- [Schoolreisjes & excursies voor kleuters in Zuid-Holland](#)
- [Kindgesprekken met kleuters](#)
- [Alles wat je wilt weten over...kringactiviteiten](#)
- [De doelentafel](#)
- [Leerdoelen zichtbaar maken in de kleuterklas](#)
- [Een thema of project voorbereiden](#)
- [Voorschotbenadering bij kleuters](#)

Jufan ja.æu

Er mist iets briefje

Er mist iets... Regelmatig kom je tot de conclusie wanneer je leerlingenvoerwerk aan het nakijken bent. Opdrachten vergeten of een aantal rijtjes vergeten. Vervelend, maar het er mist iets briefje helpt je verder...

Vervelend omdat je ook graag zou willen zien of je je doel hebt kunnen behalen. Je hebt natuurlijk je controlerondje gelopen, maar zicht op het werk is ook wel fijn. Dus wat doe je dan met een onduidelijk beeld?

Mogelijkheden

Schrift aan de kant om leerling de volgende dag hierop aan te spreken? (maar je hebt zoveel aan je hoofd dat het niet handig is) Briefje erin plakken? (tja...

morgen bij het nakijken ben je vergeten wat hij/zij ook alweer moest afmaken) En daarom dit: Er ontbreekt iets.... briefje!

Er ontbreekt iets.....	
☐ Rekenen: _____	Vul in: ☐ afgemaakt ☐ opnieuw gemaakt ☐ verbeterd ☐ al gemaakt, op bl...
☐ Taal: _____	
☐ Spelling: _____	
☐ Schrijven: _____	
☐ Overig: _____	

jufan ja.eu

Er ontbreekt iets.....	
☐ Rekenen: _____	Vul in: ☐ afgemaakt ☐ opnieuw gemaakt ☐ verbeterd ☐ al gemaakt, op bl...
☐ Taal: _____	
☐ Spelling: _____	
☐ Schrijven: _____	
☐ Overig: _____	

Gebruik van 'Er mist iets...' briefje

Je kunt als leerkracht hierop aangeven wat je mist. Niet altijd betekent dat een leerling het werk niet gemaakt heeft, maar soms op een andere bladzijde.

Afspraken die je bij het gebruik van dit briefje moet maken:

- * Heeft de juf/meester jouw opdrachten niet kunnen vinden? Laat het briefje in je schrift op die plek eruit steken
- * Zijn er verbeteringen aangebracht of is het alsnog gemaakt, kruis dit aan op het briefje.
- * Het briefje laat je altijd in je schrift zitten.

het gebruik van een stopwatch in de middenbouw

Een stopwatch is niet weg te denken in het onderwijs. Wat zou het lastig zijn om Avi of DMT af te nemen zonder deze stopwatch. En zo zijn er vast meer dingen waar je de stopwatch als leerkracht voor gebruikt. Een stopwatch kun je ook heel goed gebruiken door er leerlingen zelf mee aan het werk te zetten. En dit kan ook in de onder- en middenbouw!

Welke stopwatch gebruiken?

Iedereen kent de stopwatches met hierbij aan de linker en rechterkant en in het midden een knopje. Knopjes zijn voor stop/start, nieuwe telling starten en andere opties. Wanneer kinderen hier mee aan de slag moeten in groep 1/2/3/4 is dit best lastig. In groep 4 ontdekken meestal een aantal kinderen hoe het werkt. Je doel met het gebruik van een stopwatch moet zijn dat kinderen zelfstandig de opdracht kunnen uitvoeren. Als je de 'normale' stopwatch steeds weer op de juiste stand

moet zetten, ga je je doel voorbij.

Nu zijn er ook stopwatches die handig zijn voor kinderhanden. Ze zijn regelmatig verkrijgbaar bij action, maar in het vaste assortiment van Blokker. Het handige

van deze stopwatches is dat er voor de kinderen die kunnen lezen het heel makkelijk te hanteren is. Kinderen in groep 3 zullen hier heel zelfstandig kunnen werken wanneer er een korte uitleg over geweest is. Het is duidelijk en overzichtelijk waar de knopjes voor zijn. Meestal zit er een magneet op de achterkant waardoor je het ook nog ergens aan vast kunt maken.

Wat nu te doen met deze stopwatch?

Je hebt ontzettend veel mogelijkheden om deze stopwatches te gebruiken. Als je ze eenmaal in je klas hebt en ziet hoe makkelijk de werking ervan is, wil je niet anders meer.

Om toch een start te maken met het aantal mogelijkheden beschrijf ik er hier een aantal:

- * kinderen mogen een bepaalde tijd achter de computer: klik de magneet aan de computer en je kunt tijd in de gaten houden
- * Lekker lezen: Duo's moeten regelmatig tijd regelen. Met de stopwatches kunnen ze dit zelfstandig regelen.
- * Vlot lezen: laat leerlingen in duo's woordrijtjes lezen. Laat ze een vakje lezen voor het aantal secondes dat ze er per rijtje over doen.
- * Tempo rekenen: Laat leerlingen in duo's zoveel mogelijk sommen maken in 1 minuut. Leerling 1 maakt de sommen, leerling 2 houdt tijd in de gaten. Hierna even wisselen.

Heb je meer ideetjes voor het gebruik van de stopwatch in de klas (onder- en middenbouw) Laat het vooral hieronder in een reactie achter. Ik plaats ze dan ook in dit bericht

Praatstoel/ Vertelstoel

VERTELSTOEL
PRAATSTOEL

Een praatstoel of een vertelstoel kan de doorgaande lijn zijn van groep 1 t/m 8.

Wat is het doel van een praat/vertelstoel?

Je kunt het verschillende doelen mee behalen.

In de onderbouwgroepen zal dit anders zijn dan in bijv. de bovenbouwgroepen.

Een doel kan bijv. zijn: het oefenen met een verhaal vertellen aan een groep of het leren presenteren. Je kunt er verschillende sociaal-emotionele doelen aan verbinden, maar je kunt je doelen ook meer richten op de cognitieve ontwikkeling.

Wanneer zet ik de praatstoel in?

In mijn verschillende klassen had ik een vast ingeroosterde 'praatstoeltijd'. Elke dag was er tijd voor een leerling. Behalve deze kwartiertjes elke dag zet ik de praatstoel ook in bij bijv. wat meer zakelijkere vakken of juist bij opdrachten bij taal. Als een kind bijv. een nest met eitjes heeft gevonden, dan mag hij/zij hier wat meer over vertellen. Als een kind een spreekbeurt wil geven (ja, dat komt voor in de onderbouw) dan kan dit. En als een kind iets uit een boek wat hij of zij gelezen heeft wat wil laten zien, dan kan dat ook. Er zijn eindeloos veel mogelijkheden. Om te voorkomen dat de praatstoel de hele dag aan de beurt is, kun je ervoor kiezen om een schema op te hangen waarbij de kinderen zich kunnen inschrijven. In groep 4 of 5 zou je het meer kunnen gaan verplichten. Leerlingen moeten allemaal een keer wat vertelt hebben, maar tijdstip en

onderwerp hangt nog heel erg van leerling af.

Waarom een praatstoel?

Voor de leerlingen is het duidelijk dat juist daar vertelt kan worden over een (leerzaam) onderwerp. Een kind leert ook omgaan met alle aandacht die op hem/haar gericht is. Ook leert een kind verder nadenken over onderwerpen omdat er door andere kinderen aan het eind ook vragen gesteld kunnen worden. Kinderen leren tevens zonder eisen iets te presenteren en zonder schaamte kunnen ze vertellen. De stap naar bijv. een boekbespreking/spreekbeurt in de bovenbouw is veel minder groot.

Hoe ziet zo'n praatstoel eruit?

Eigenlijk kun je van elke stoel een praatstoel maken. Het hangt van de ruimte in je klas af of je bijv. een lekkere grote luie stoel kunt plaatsen. Maar ook een hoge kruk of andersoortige stoel is prima. Voor de kinderen is deze stoel ook bijzonder omdat er op andere tijdstippen niemand in zit.

Zelf heb ik gebruik gemaakt van de Ikea kuipstoel. Deze is handig in hoogte verstelbaar en de kinderen kunnen er lekker inkruipen.

Wat zou jij nog graag willen weten over de praatstoel/vertelstoel?